

Posudek oponenta rigorózní práce

Jméno uchazečky: **Mgr. Jitka Vondrášková**
Název rigorózní práce: **Dohled nad činností soudních exekutorů**
Jméno oponenta: **JUDr. Zdeněk Pulkrábek, Ph.D.**

1. Obsah práce

Uchazečka se zabývá dohledem nad činností soudních exekutorů. Jde o téma, jež není čistě civilněprocesní, neboť ve značném rozsahu zahrnuje materii správního práva. Uchazečkou popsaná činnost orgánů státní správy (Ministerstva spravedlnosti a předsedů okresních soudů) a profesní samosprávy (Exekutorské komory) je totiž činností správní, v teorii správního práva nazývanou „správní dozor“. Nicméně téma je tak prolno civilním procesem natolik, že lze respektovat jeho zpracování na katedře práva občanského, zastřešující i civilní proces.

Téma autorka zpracovala zevrubně a komplexně. Po Úvodu vysvětlujícím volbu práce a vymezujícím její cíle uchazečka v první kapitole charakterizuje činnost soudního exekutora, včetně průběhu exekučního řízení. Oceňuji, že neměla potřebu tuto kapitolu „nafukovat“ na úkor kapitol věnujících se vlastnímu tématu a pojala ji stručně. Ve druhé kapitole se již věnuje přímo dohledu. Uvádí, jakou věcnou působnost a jaké pravomoci jednotlivé orgány mají, a pak podrobně popisuje průběh jejich dohledu, zejména kontroly v exekutorských úřadech. Uchazečka výklad doplnila empirickými daty a jejich analýzou a komparací. V případě dohledu prováděného Exekutorskou komorou a Ministerstvem spravedlnosti získala data od těchto orgánů na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Výklad o dohledu prováděném předsedy okresních soudů doplnila vlastními zkušenostmi z okresního soudu, kde se jako asistentka soudce na dohledu podílí.

Dohled může vyústit v kárnou žalobu, resp. v podnět k jejímu podání, což je vlastně jediný (a nepřímý) donucující prostředek orgánů dohledu. Logicky proto uchazečka věnovala třetí kapitolu kárné odpovědnosti soudního exekutora a kárnému řízení. K obecnému výkladu přidala výklad o typických kárných proviněních.

V následující čtvrté kapitole popisuje a analyzuje časté důvody stížností na činnost soudních exekutorů. V páté kapitole pak porovnává dohled nad soudními exekutory s dohledem nad jinými právníckými profesemi a v poslední kapitole šesté jej porovnává s dohledem nad soudními exekutory na Slovensku.

Závěr shrnuje jednotlivé kapitoly a případná jejich závěrečná hodnocení.

2. Použité metody a prameny

Práce je v podstatné míře popisná, zčásti komparativní, zaznamenat je možno i analýzu. Syntetizující prvky chybí, i když by se snad místy nabízely – uchazečka např. mohla dohled nad činností soudních exekutorů zařadit do rámce správního dozoru, jímž myslím je.

Z převážně popisného rázu práce vybočuje úvaha nad jednoinstančností kárného řízení, resp. přímluva za jeho dvouinstančnost (oddíl 3.4.), jakož i úvahy nad relativně značnou přísností právní úpravy vůči exekutorům. K prvé bych si jen dovolil připomenout, že Ústavní soud se v citovaném nálezu zabýval pouze kárnou odpovědností soudce, nikoli exekutora – byť

upravenou stejným ustanovením – takže lze těžko mluvit o tom, že se „dostatečně nevypořádal“ (s. 53).

V uvedené pasáži se ukazuje určitá omezenost pramenů práce. Domnívám se, že kromě tuzemských zdrojů (právních předpisů, literatury a judikatury) bylo minimálně zde možné použít třeba i judikaturu ESPL. Navíc, když už se pustila do polemiky s nálezem Ústavního soudu, mohla si uchazečka přečíst i pět stanovisek šesti disentujících soudců.

Lze doplnit, že uchazečka se velice dobře orientuje v právní úpravě a při jejím výkladu se nedopouští chyb.

3. Formální stránka práce

Práce je dobře napsaná, lehce se čte a má minimum jazykových chyb (vesměs jde jen o překlepy). Členění textu je přehledné, citace jsou řádné.

4. Závěrečné hodnocení

Uchazečce se jistě podařilo dosáhnout cíle, který si předsevzala. Podrobně popsala dohled nad činností soudních exekutorů a zřejmě všechny jeho aspekty. Výklad doplnila statistickými daty a poznatky z vlastní praxe. Díky tomu je práce zajímavější a přínosnější, než by byla pouhá reprodukce právní úpravy. Velmi oceňuji komparativní části, v nichž autorka poukázala na to, že právní úprava je vůči exekutorům velmi přísná nejen ve srovnání se právní úpravou slovenskou, ale i ve srovnání s naší právní úpravou ostatních právnických profesí. Uchazečka tyto rozdíly kritizuje, a domnívám se, že minimálně zčásti je její kritika oprávněná. Zřejmě správně také dovozuje, že přísnost je důsledkem jistého populismu.

Práci doporučuji ji k obhajobě.

U obhajoby by uchazečka mohla prohloubit své úvahy nad přísností právní úpravy vůči exekutorům. Srovnává-li exekutory s jinými právními profesemi, mohla by se více zamyslet nad rozdílem ve způsobech, jimiž mohou příslušníci jednotlivých profesí zasáhnout do právní sféry jednotlivců, a nad tím, zda a jak by se tento rozdíl měl promítnout do rozdílného zacházení s jednotlivými profesemi.

V Plzni 12. 12. 2020

Zdeněk Pulkrábek